

SUONENJOEN KAUPUNKI

lisveden rantaosayleiskaava

Luontokartoitukset

Ekotoni Ky
14.11 2024
täydennetty 14.8 2025

Kansikuva:
raportin kuvat ©Jari Hietaranta ja Arto Huhta Ekotoni Ky:stä

Ekotoni Ky (1016290-0)
Vitikkalantie 4
21570 Sauvo
jari.hietaranta@ekotoni.fi
0400 479740

Sisällys

- 1. Johdanto**
 - 1.1 Suunnittelualan yleiskuvaus
 - 1.2 Suojelutalueet ja ETE-kohteet

- 2. Alueen luonto**
 - 2.1 Menetelmät ja aineistot
 - luontotyytit
 - linnusto
 - liito-orava
 - viitasammakko
 - suurpedot
 - 2.2 Kohteiden luonto (kohteiden 1–14 kuvaukset)

- 3. Arvoluokitus**

- 4. Yhteenveto**

- 5. Lähteet**

1 Johdanto

Suonenjoen kaupunki kaavoittaa lisveden ranta-alueille lisärakentamista Suonenjoen kaupungissa noin 18 km kaupungin keskustasta luoteeseen lisveden itärannalla (kuva 1).

Alueen luontoarvojen kartoittamiseksi hankealueelle tehtiin kesällä 2024 luontoselvityksiä, joihin sisältyivät viitasammakolle ja liito-oravalle soveltuvien elinympäristöjen, pesimälinnuston sekä kasvillisuuden ja luontotyyppien selvitykset. Samalla huomioitiin muutakin eliölajistoa.

Luontoselvityksestä vastasivat FL Jari Hietaranta ja FT Arto Huhta. Tässä raportissa esitetään hankealueelle (kuva 1) tehtyjen luontoselvitysten tulokset. Lisäksi raportointia varten kerättiin olemassa olevaa luontotietoa ympäristöhallinnon ylläpitämistä tietokannoista.

1.1 Suunnittelualueen yleiskuvaus

Hankealue sijaitsee Suonenjoen kaupungissa noin 18 km etäisyydellä Suonenjoen keskustajamasta luoteeseen (kuva 1). Alue kuuluu boreaaliseen metsäkasvillisuusvyöhykkeeseen ja on enimmäkseen kosteaa, lehtipuu- ja kuusivaltaista metsää (kuva 2) ja rajoittuu lisveten (kuva 3). Alueelle ollaan laatimassa rantayleiskaavaa ja luontoselvityksen tarkoituksena on selvittää suunnittelualueella sijaitsevia luontoarvoja ja ohjata rantarakentamista.

Kuva 1a. Suunnittelualueen sijainti Suonenjoen kaupungissa.

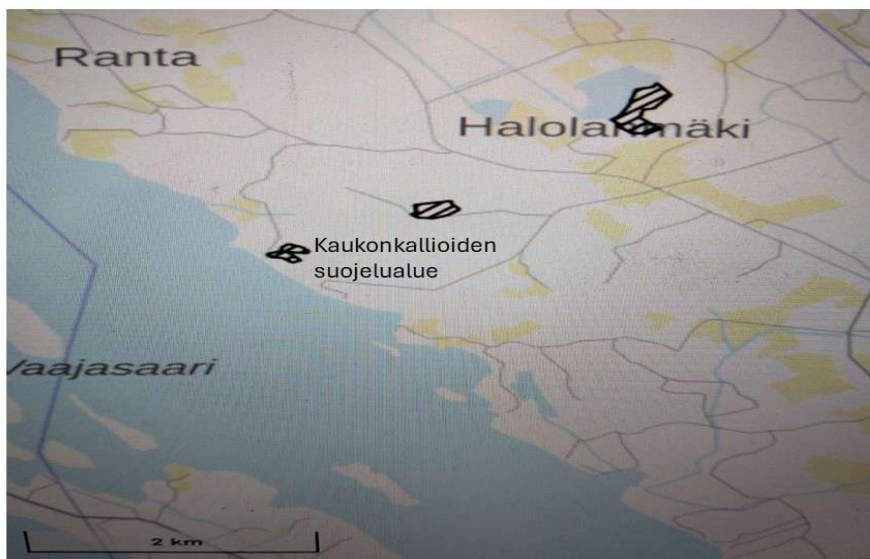
Kuva 1b. Kaava-alueen raja.

Kuva 2. Alueen metsät ovat eteläboreaalisen kasvillisuusvyöhykkeen lehtipuu- ja kuusivaltaista kosteaa kangasmetsää. Vaihtelua suunnittelualueen eri osien välillä on runsaasti.

1.2 Suojelualueet ja ETE-kohteet

Hankealueella sijaitsee yksityinen Kaukonkallion luonnonsuojelualue (kuva 3). Suunniteltu lisärakentaminen ei todennäköisesti vaikuta luonnonsuojelualueen luontotyypeihin. Lähimmät Natura 2000-verkostoon kuuluvat suojelualueet sijaitsevat yli 12 km etäisyydellä suunnittelualueesta. Voidaan arvioida, että rantaosayleiskaava-alueelle suunniteltu lisärakentaminen ei vaikuta Natura-alueiden perusteena oleviin luontoarvoihin.

Kuva 3. Kaukonkallion luonnonsuojelualue sijaitsee suunnittelualueen eteläosassa.

2 Alueen luonto

2.1 Menetelmät ja aineistot

Luontotyytit

Hankealueella tehtiin kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitykset maastokäynneillä 25.5.2024 ja 16.7.2024. Maastossa kartoitettiin arvokkaita elinympäristöjä sekä uhanalaislajiston esiintymiä. Arvokkailla elinympäristöillä tarkoitetaan tässä yhteydessä 1) luonnonsuojelulain 64§, 2) vesilain 11§ ja metsälain 10 §:n suojelemia kohteita, uhanalaisia ja silmällä pidettäviä luontotyyppisiä.

Maastotöiden yhteydessä tehtiin samalla havaintoja mahdollisista luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien (muut lajit, ei linnut) elinympäristöistä.

Aineistona on käytetty maanmittauslaitoksen sekä paikkatietoikkunan kartoja. Lajien uhanalaisuus on tarkistettu Suomen lajitietokeskuksen www.laji.fi -havaintotietokannasta 10.11.2024. Luontotyyppien kartoituksessa ja arvottamisessa käytettiin Mäkelä & Salo (2023) opasta luontoselvitysten laatimisesta soveltuvien osien.

Linnusto

Pesimälinnustoa kartoitettiin maastokäynnillä 25.5.2024. Havainnointi suoritettiin kiertämällä jalkaisin hankealueen ympäri sekä mäennyppylöiden päältä tarkkaillen. Menetelmänä käytettiin kartoituslaskentaa soveltaen Luonnontieteellisen keskuksen linnustonseurannan havainnointiohjeita.

Parimääriä ei selvitetty yleisten ja runsaslukuisten lajien osalta, vaan havainnointi keskittyi huomionarvoisiin pesimälajeihin (lintudirektiivin liitteen I lajit, uhanalaiset lajit, vastuulajit). Hankealueella tehdyt pesimäaikaisten havainnot on esitetty alueittain alla olevassa taulukossa (taulukko 1).

Alueella havaittiin 29 lintulajia. Linnuston kartoitusaikana 8.00 -19.30 sää: +17...+15, 100 % aurinkoinen, tuuli etelästä 1-3 m/s. Tekstissä EU:n direktiivilajit (**DIR**) ja Suomen uhanalaisuusrekisterin (**UHEX**) ovat lihavoidut ja esitetty uhanalaisuusstatus. Alueen linnustosta saatiin hyvä käsitys rakennettavaksi suunniteltujen alueiden osalta.

Taulukko 1. Havaintojen yhteydessä käytetyt lyhenteet.

DIR = EU:n lintudirektiivilaji

EN = erittäin uhanalainen lintulaji Suomessa (UHEX)

NT = silmällä pidettävä lintulaji Suomessa (UHEX)

VU = vaarantunut lintulaji Suomessa (UHEX)

EVA = Suomen kansainvälinen erityisvastuulaji

k = koiraspukuinen

n = naaraspukuinen

kn = koiras ja naaras

pm = maastopoikanen

kiert = kiertelevä

pysrev = pesivä reviirillä

p = paikallinen

ylil = ylilentävä

Äp = laulava paikallinen

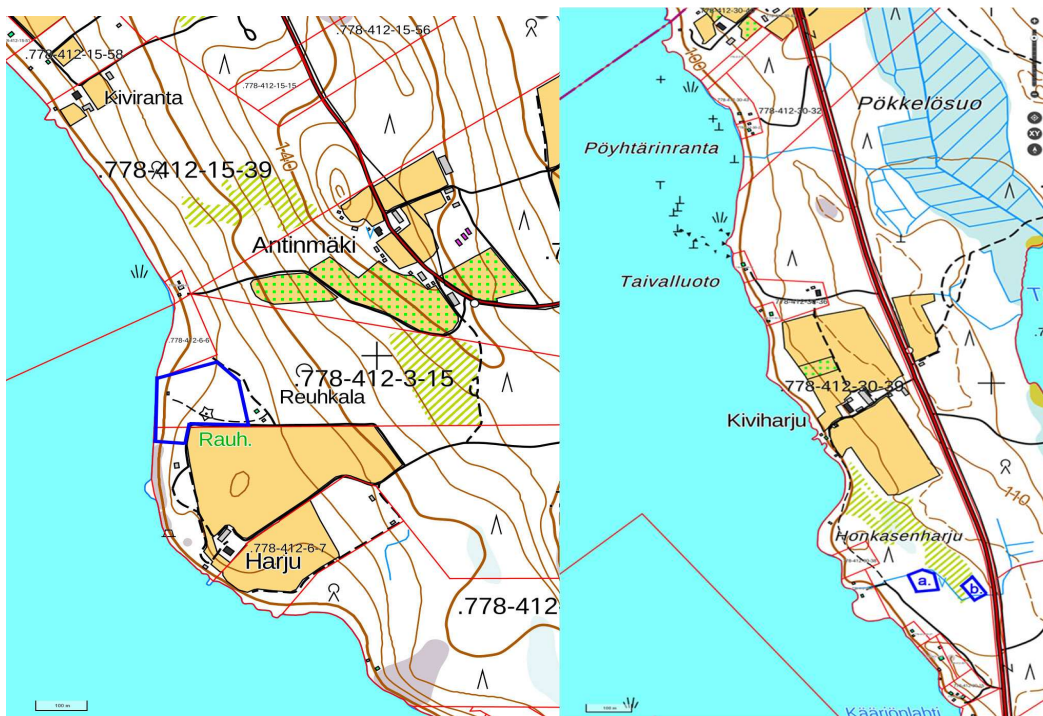
Liito-orava

Liito-orava on EU:n luontodirektiivin IV(a) -liitteen laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain nojalla kielletty. Laji on viimeisimmän uhanalaisarvion mukaan vaarantunut.

Liito-orava elää erityisesti varttuneissa kuusisekametsissä, jossa on riittävästi lajille soveltuvia pesiä (kolopuita, risupesiä tai pönttöjä) sekä ravinnoksi lehtipuita. Hankealueella tehtiin liito-oravaselvitys 25.5.2024. Keväällä 2024 tehtiin erillinen liito-oravaselvitys (Parviainen 2024).

Tässä yhteydessä selvitys toteutettiin liito-oravalle soveltuville metsäalueille etsimällä lehtipuiden ja järeiden kuusien juurilta liito-oravan papanoita. Liito-oravalle sopivia puita etsittiin maastokäynnillä kiertämällä alueet ympäri ja tarkkailemalla koloja, risupesiä tai pönttöjä, joissa liito-oravat voisi viihtyä.

Oheisissa kuvissa 4ab on esitetty Parviaisen (2024) havainnot alueen liito-oravien esiintymispaikoista.

Kuvat 4ab. Liito-oravahavainnot alueelta (Parviainen 2024).

Kohteet ovat numerot 3 (vasemmalla) ja 11 (oikealla). Kohteen 3 liito-oravahavainto sijoittuu lähellä ranta-alueutta. Tällä alueella tehtiin myös tikan syönnösjälki, joka voi viitata valkoselkätikkaan (kuva 8).

Viitasammakko

Viitasammakko on EU:n luontodirektiivin IV(a) -liitteen laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Viitasammakko on myös luonnonsuojelulain nojalla asetuksella rauhoitettu laji. Viitasammakko on kuitenkin Suomessa ja koko levinneisyysalueellaan luokiteltu elinvoimaiseksi (Suomen Lajitietokeskus 2019). Suomessa viitasammakosta on havaintoja koko maasta tunturialueita lukuun ottamatta havaintojen painottuessa maan etelä- ja keskiosiin.

Viitasammakko elää kosteissa ympäristöissä, kuten rehevillä soilla, metsissä ja niityillä. Laji talvehtii horrostamalla mahdollisesti vesistöjen pohjissa. Lisääntymisaikaan huhti-toukokuussa lumien sulettua viitasammakoita esiintyy lammikoissa ja muissa vesistöissä (Lajitietokeskus 2023). Viitasammakoiden kutuaika on lyhyt noin kaksi viikkoa, jonka aikana koiraat pitävät erityisesti hämärän aikaan soidinääniä. Laji ja sen kutu muistuttavat ulkonäöltään ruskosammakkoa.

Viitasammakkoselvitykset toteutetaankin lajin soidinaikaan keväällä, jolloin laji on helposti tunnistettavissa äänten perusteella. Viitasammakkoselvitys tehtiin hankealueella muun luontokartoituksen yhteydessä 25.5.2024 kiertämällä lajille sopivia elinympäristöjä ja kuuntelemalla mahdollisia viitasammakoiden soidinääniä. Kartoitusajankohta asetui aikarajaan, joka viitasammakkokartoituksille on esitetty ympäristöhallinnon puitteissa. Ajankohta asetui kartoitusjakson loppupäähän, joten on mahdollista, että joku yksittäinen havainto jäi kuulematta.

Ennen maastoon menoa, tarkastettavat alueet ryhmiteltiin 12 alueeseen, jotka nimettiin karttasanan mukaan. Nämä alueet inventoitiin maastossa ja kunkin alueen huomionarvoiset kohteet kuvattiin ja rajattiin kartalle. Alueet on kuvattu eteläistä pohjoiseen (1–12). Kuvaus käsittää luontotyyppikuvauksen, alueen pesimälinnuston sekä mahdolliset havainnot muusta eläinlajistosta. Huomionarvoiset kohteet on esitetty kartoilla juoksevilla numerolla etelästä pohjoiseen.

2.2 Kohteiden luonto

Ranta-alueet ovat suurelta osin jo rakennettua lomarakennusaluetta (kuva 4). Kaava-alue rajoittuu lisveteen ja rakentamattomat alueet ovat yleisesti ottaen kuusivaltaista kosteaa kangasmetsää; joka LuTu-luokituksessa sisältyy luontotyyppiin nuoret tai keski-ikäiset tuoreet kankaat; 5.3.1 ja 5.3.2 (kuva 3), mutta tarkastettujen kohteiden välillä on luonnollisesti laajasti eroja puuston iän, lajisuhteiden ja puuston käsittelyn suhteen.

Luonnontilaisia metsiä ei tarkasteluilla kohteilla esiinny. Metsät ovat suurelta osin metsätaloustaloudessa. Taimikkoa esiintyy runsaasti. Kenttäkerroksen valtalajeja olivat tavanomaiset tuoreen kankaan mustikka, puolukka, metsäimarre, oravanmarja, sudenmarja ja ei heinälaikit, kuten metsälauha, metsäkastikka sekä kevätpiippo.

Hankealueen linnustoon kuuluu tavanomaisia kosteassa kangasmetsässä ja kulttuurimaisemassa viihtyviä varpuslintuja: käpytikka, peippo, rautiainen, kirjosieppo, pajulintu, sirtäjä, metsäkirvinen, punakylkirastas, räkättirastas, lehtokerttu ja vihervarpunen.

Rantalan alue

Alueen linnusto koostuu seuraavista lajeista:

Kalatiira 1 p + pesä (DIR)

Kalalokki 1 kiert
Lehtokurppa 1 p
Mustarastas 1 Äp
Punakylkirastas 1 Äp
Räkättirastas 2 p
Lehtokerttu 1 Äp
Kirjosieppo 1 Äp
Rautiainen 1 Äp
Mustapääkerttu 1 Äp

Rautiainen 1 Äp
Tiltalti 1 Äp
Peippo 2 Äp

Alueen luontotyytit ja kasvillisuus: Alueen metsäkasvillisuus on harvennettua sekapuustoa, osin nuorta koivikkoa jätetty pystyyn. Kenttäkerros on puhtaasti mustikkatyyppejä (MT; LuTu 5.3,2.3 tai 5.3.3.4). Maapuita tai pystykeloja ei esiinny. Kenttäkerrossa on käenkaalia, sudenmarjaakin. Rantalan talon pohjoispuolella on alue, joka lienee vanhaa metsälaidunta (hakamaa), mutta nyt 15–20 v koivua ja harmaaleppää. metsäkortetta, vuohenputkea, rätvänä, Pohjoispuolella mairittua aluetta on rannassa melko järeää kuusta kasvava alue ja edelleen sen pohjoispuolella nuorta kuusikoivu sekapuustoista taimikkoa. Taimikon jälkeen puusto järeytyy uudelleen (kuusi). Kenttäkerros on tavanomaista puolukka - mustikka tyyppiä. Maapuita tai pystykeloja tai kookasta lehtipuustoa ei esiinny. Alue on talousmetsäkäytössä

Alueelta ei tehty havaintoja viitasammakosta eikä alueella ole myöskään sille potentiaalisia elinympäristöjä. Liito-oravasta ei myöskään tehty havaintoja.

Kuva 5. Harvennettua talousmetsää ranta-alueella.

Kuva 6. Hiekkarantaa alueella 1. Taustalla kaunis rantakallio.

Harjun eteläpuoli

Alueen pesimälinnusto koostuu seuraavista lajeista:

Kuikka 2 p järvellä (DIR)

Käki 1 Äp
Punakylkirastas 1 Äp
Lehtokerttu 1 Äp
Metsäkirvinen 1 Äp
Peukaloinen 1 Äp
Pajulintu 1 Äp

Alueen luontotyytit ja kasvillisuus: Harjun talon peltoalueen eteläpuolella. peltoalueen eteläreunaan rajoittuen on kostea rehevä ja kostea rantalehto-, jossa on runsaasti mm tuomea, viinimarjaa (*sp.*), suo- ja metsäkortetta, oravanmarjaa, korpi-imarretta, rentukkaa, vadelmaa, metsäalvejuurta, kieloa, punaherukka, sudenmarjaa, karhunputkea, metsäkastikkaa, viitakastikkaa, hiirenporrasta, jokapaikansaraa ja harmaasaraa. LuTu luokituksessa lehtolaikku on luontotyyptään 5.1.6; kostea keskiravinteinen lehto.

Mainitun lehdon eteläpuolella on noin 30–34 m leveä vyöhyke koivukuusi sekapuustoa. Täällä on myös jokunen pystykelo. (LuTu 5.3.1: nuoret tuoreet kankaat). Puustoa on kuitenkin käsitelty. Vielä etelämpänä on jyrkkäpiirteinen rantakallio, jolla lienee maisemallista merkitystä. Puusto tällä alueella on kuivaa mäntykangasta tai kalliolla kalliometsää (LuTu 5.4.1 tai 5.7.3)

Kuva 7. Rehevä kostea rantalehto osa-alueella 2, kohde 6. Alueella on runsaasti maapuita ja tikkojen syönnösjälkiä (ks. kuva 8).

Antinmäki, Harjun pohjoispuoli

Alueen linnusto koostuu seuraavista lajeista:

Härkälintu 1 p järvellä (NT)

Mustarastas 1 Äp
Laulurastas 1 Äp
Räkättirastas 6 p
Punarinta 1 Äp
Kirjosieppo 1 Äp
Peukaloinen 2 Äp
Sirittäjä 1 Äp

Alueen luontotyytit ja kasvillisuus: Alueella on vähävetinen (kuivana aikana kuivuva) luonnontilaisenkaltainen puro. Kasvillisuus puron molemmin puolin kapeana vyöhykkeenä lehtomaista kangasta, osin etäämpänä putosta tuoretta kangasta. Puron molemmin puolin on lievää tihkupintaa. Loma-asunnosta etelään päin kuljettaessa on mäntykangasta, jossa kenttäkerros on puolukka-mustikkatyyppiä (LuTu 5.4.1). Maapuita tai pystykeloja ei esiinny ja kookasta lehtipuustoa on vain vähän. Puuston latvuskerros on 1- tai 2- latvuksista.

Nykyisen loma-asunnon pohjoispuolella rannassa on harvennus hakattua metsää; tasaikäistä kuusta, koivua ja harmaaleppää. (LuTu 5.2.1) Kenttäkerros on voimakkaasti heinittynyttä. Hieman pohjoisempana ao. alue muuntuu verrattain järeäksi kuusi-valtaiseksi tuoreeksi kankaaksi (LuTu 5.3.1 tai 5.3.2). Lehtipuuta ei käytännössä ole lainkaan. Vielä pohjoisempana, aivan tarkastelualueen reunalla on nuorta sekapuustoa ja varttunutta taimikkoa.

Alueen lajistosta mainittakoon korpi-imarre, käenkaali, metsäkorte, metsäalvejuuri, metsäkortetta, tesma, metsäkurjenpolvi ja mansikkaa aivan rantavyöhykkeessä.

Alueelta löytyi rantavyöhykkeestä myös tikan koivuun tekemiä reikiä (kuva 8), jotka jäljen perusteella voivat olla **valkoselkätikan (DIR, VU)** tekemiä. On siten mahdollista, että alue kuuluu lajin elinpiiriin. Lajia ei kuitenkaan havaittu maastossa. Alueella on myös tuore havainto liito-oravasta (Parviainen 2024).

Kuva 8. Tikan koivuun tekemiä koloja alueella nro 3. Myös kohde nro 5 ja 6 ovat potentiaalisia elinympäristöjä tikoille.

Kuva 9. Osa-alueen rantapuustoa. Puusto on kuusivaltaista sekapuustoa. Alueelta liito-oravahavainto (nro 6).

Kuva 10. Rehevää lehtomaista kangasta (LuTu 5.1.4) tekstissä mainitun puron läheisyydessä. Yläjuoksulla liito-oravan papanoita (kohteet nrot 13 ja 14).

Rieponniemen lounaisranta

Alueen linnusto koostuu seuraavista lajeista:

Punakylkirastas 1 Äp
Metsäkirvinen 1 Äp
Pajulintu 1 Äp

Alueen kasvillisuus ja luontotyytit: Pitkin rantaa kulkee tuoreehko metsäkoneura. Metsätyyppi on nuorta tai nuorehkoa mäntyvaltaista kasvatusmetsää, joka on lähinnä kuivahkoa kangasta (LuTu 5.4.1 nuoret kuivahkot kankaat). Kuusta tai koivia esiintyy yksittäin. Lehtipuuta ei ole lainkaan. Latvuserros on 1-latvuksista. Tausta-alueella on toteutettu hakkuita. Ei liito-oravalle tai viitasammakolle soveliaista elinympäristöä.

Kuva 11. Rieponniemen lounaisrannan metsäkasvillisuutta.

Rieponlahden alue

Alueen linnusto koostuu seuraavista lajeista:

Kuikka 3 p kaukana järven selällä (DIR)

Telkkä 1 p pysrev

Kalalokki 2 kiert

Sääksi 1 p (DIR)

Punakylkirastas 1 Äp

Vihervarpunen 2 kiert

Peippo 1 Äp

Sääksi ei pesi alueella. Pesää etsittiin Rieponlahden etelärannalta, mutta pesää ei havaittu. Hetken vartioiduttuaan sääksi jatkoi matkaansa kohti järvenselkää länteen tai luoteeseen. Sääksen pesäpaikka ei sisälly kaava-alueeseen havaintojen perusteella.

Alueen kasvillisuus ja luontotyyppit: Tonttitie kulkee lahden pohjukan lähellä ja pohjukan ranta-alueet ovat laajasti viljelyskäytössä. Ainostaan niemellä on puustoa, lähinnä käsiteltyä talousmetsää ja aivan rannan tuntumassa on järeämpää ja kookkaampaa puustoa. Maisemallisesti lahtialue on mainitsemisen arvoinen.

Kuva 12. Sääksi vartioi Rieponlahden etelärannalla.

Kuva 13. Maisemallisesti kaunista Rieponlahtea.

Vehvilän alue

Alueen linnusto koostuu seuraavista lajeista:

Kuovi kiert.
Kalalokki 1p
Pajulintu 1p

Alue on kokonaisuudessaan peltorantaa. Luontotyypeiltään se on tavanomaista viljely-rantaa. Ei viitasammakolle tai liito-oravalle soveltuvaa aluetta.

Venehiekkanlahden alue

Alueen linnusto koostuu seuraavista lajeista:

Kalalokki 1 p pysrev
Räkättirastas 2 p pysrev
Kirjosieppo 1 Äp
Pajulintu 1 Äp
Peippo 1 Äp

Alueen luontotyytit ja kasvillisuus: Osa-alue on laajasti peltoaluetta ja rantavyöhykkeessä on lounaisrannalla kaunis rantakallio (kuva 15), jolla puusto on kuivaa kalliomet-sää tai kuivahkoa kangasta (LuTu 5.7.4 ja 5.4.1). Puolukka ja kanerva muodostavat kenttäkerros valtalajiston ja jonkin verran alemmalla tasolla on myös mustikkaa. Maapuita tai pystykeloja ei esiinny.

Kuva 14. Umpeenkasvavaa vanhaa laidun- tai peltoaluetta (nro 8).

Olevan loma-asunnon läheisyydessä ojan pohjoispuolella on kuusi-mäntytuoretta kangasta (LuTu 5.3.1). Aivan uoman läheisyydessä myös jo lehtomaiseksi kankaaksi luokiteltavaa luontotyyppiä (LuTu 5.2.1). Rantaa kiertää kapea harmaaleppäkoivu vyöhyke. Aivan rantaan johtavan tien reunassa on komea harmaaleppikko, jossa paikoin lähes puhdas käenkaali alikasvos. Aivan rannassa on kasvillisuus tavallista kuusivaltaista kangasta. Ei maapuita tai pystykeloja. Laidunalue on lähinnä luokiteltavissa LuTu 7.1.2; metsälaitumet, vaikka se lienee ennemminkin ollut peltoa kuin laidunta). Ei merkkejä liito-oravasta eikä alue ole viitasammakolle soveliaista.

Kuva 15. Harjulan kallioaluetta (nro 7). Luontotyyppiltään kalliometsää.

Venehiekkanlahden pohjoispuoliset alueet

Alueen luontotyytit ja kasvillisuus: Tutkitun alueen eteläisempi osa-alue (7a) on tavanomaista tuoretta sekakangasta (LuTu 5.3.1) . Maapuita ei esiinny, ja puusto on talousmetsäkäytössä. Ranta-alue on melko järeää harvennushakattua tuoretta kuusikangasta. Sekapuuna on jonkin verran koivua ja pihlajaa sekä harmaaleppää. Maapuita tai pystypötkelöitä ei esiinny. Latvuserkos on 1-latvuksista. Lajistossa on käenkaali, metsäalvejuuri sekä metsälauha, mustikka, puolukka, lillukka, kevätpiippo, metsäkastikka jne. Kenttäkerroksen lajisto on tavanomaista. Ei sovelista elinympäristöä viitasammakolle. Ei havaintoja liito-oravasta.

Kuva 16. Osa-alueen järeähkörunkoista tuoretta kuusikangasta (LuTu 5.2.1)

Pohjoinen osa sijoittuu avohakkuualueelle.

Heikkilän alue

Alueen linnusto koostuu seuraavista lajeista:

Punarinta 1 Äp
Hippiäinen 1 Äp
Vihervarpunen 2 yll
Peippo 1 äp

Alueen luontotyytit ja kasvillisuus: Ranta-alue sijoittuu kahden olevan loma-asunnon väliselle niemialueelle. Kalliosta koilliseen on ranta-alue hiekkarantaa, mutta ei ole uusienkaan kriteerien mukainen lakikohde. Puusto on harvennettua kuusivaltaista tuoretta kangasta (LuTu 5.3.1). Puusto on tasaikäistä talousmetsää. Harvakseltaan on sekapuuna nuorta lehtipuuta: koivua ja pihlajaa. Maapuita tai pystykeloja ei ole ja latvuseros on 1-kerroksellista. Ei soveliaista elinympäristöä liito-oravalle. Liito-oravaa ei havaittu.

Kuva 17. Hiekkarantaa. Taustalla kaunis rantakallio (nrot 1 ja 2).

Ilokankaan alue

Alueen linnusto koostuu seuraavista lajeista:

Lehtokerttu 1 Äp
Pajulintu 1 Äp
Peippo 1 Äp

Kuva 18. Kangasmetsää osa-alueella (LuTu 5.3.1)

Kekkolanniemen alue

Alueen linnusto koostuu seuraavista lajeista:

Rantasipi 1 p pysrev

Räkättirastas 4 p pysrev

Lehtokerttu 1 Äp

Talitiainen 1 p

Peippo 2 p pysrev

Viherpeippo 2 p (EN)

Vihervarpunen 2 yllil

Alueen kasvillisuus ja lajisto: Pohjukkaan niemen koillisrannalla laskee vähävetinen uoma (kuivana aikana kesällä kuivuva), jonka lähiympäristö on rehevápohjaista lehtipuupensaikkoa ja nuorta puustoa: tuomi, pihlaja, koivu, harmaaleppä ja tervaleppä (LuTu 5.4.1).

Niemen tyveltä, on kapea osin järeeäkin lehtipuustoa käsittävä vyöhyke, joka kuitenkin aivan rantaviivaa lukuun ottamatta on kaadettu tai voimakkaasti harvennettu koivulle. Alue lienee alunperin laidunta (LuTu 7.12.1). Kenttäkerroksen lajisto on sekoitus lehmaista lajistoa ja kulttuurilajistoa läheisiltä peltoalueilta: hiirenporras, metsämitikka, metsäkurjenpolvi, puna-ailakki, rätvänä, timotei, nurmipuntarpää, kiolo, keltano, käenkali, oravanmarja. Reunavyöhyke ja niemen viljelyaukea on maisemallisesti kaunis kokonaisuus. Niemen lounaisrannalla on kapea vyöhyke talousmetsää peltoalueen ja rannan välissä. Ei soveliaista elinympäristöä viitasammakolle. Ei merkkejä liito-oravasta.

Kuvat 19ab. Venehiekanlahteen laskeva uoma (nro 9)

Kuvat 20ab. Näkymiä Kekkolanlahdelta. Vasemmalla rehevää ja tuoretta vanhaa laidunalueetta.

Kiviharjun alue

Alueen linnusto koostuu seuraavista lajeista:

Rantasipi 1 p
Pajulintu 1 Äp
Keltasirkku 1 Äp
Peippo 1 Äp

Kuva 21. Uoman lähiympäristöä. Lehtomaista rantaa (nro 11).

Alueen luontotyytit ja kasvillisuus: Metsäkasvillisuus tilan eteläpuolella on harvennettua kuusikangasta, osin hakkuuaukkoa LuTU 5.3.1). Maapuita tai pystykeloja ei esiinny. Puusto on etelämpänä hoidettua 1-yksilätyksistä talousmetsää, kuusivaltaista tälläkin alueella. Ei soveliasta elinympäristöä viitasammakolle. Ei merkkejä liito-oravasta.

Taimikkoa on etäämpänä rannasta. Lehtipuuta on niukalti. Kenttäkerroksessa on tavanomaista tuoreen tai kuivahkon kankaan lajistoa. Hieman etelämpänä lisveteen laskee Tervalammesta uoma. Sen välitön lähiympäristö hieman muuta aluetta kosteampaa tuoretta kuusimänty sekakangasta, Uoma ei ole enää pidettävä luonnontilaisena. Ei soveliasta elinympäristöä viitasammakolle. Ei havaintoja liito-oravasta.

Pöytäarinrannan alue

Alueen linnusto koostuu seuraavista lajeista:

Rantasipi 1 p
Pajulintu 1 Äp
Peippo 1 äp
Räkättirastas 1 p
Lehtokerttu 1 Äp
Talitiainen 2 p

Alueen luontotyytit ja kasvillisuus: Metsäkasvillisuus tarkastellulla rantavyöhykkeellä on tasaikäistä 1- tai 2-latvuksista kuusivaltaista kangasta (LuTu 5.3.1). Maapuita tai pystykeloja ei esiinny. Kenttäkerros on mustikkatyyppiä. Mustikka on valtalaji. Alueen eteläosassa puronvarrella on havainto liito-oravasta. (Parviainen 2024, kuvat 4ab).

Kuva 22. Harvennettua tuoretta kuusikangasta (LuTU 5.3.1)

3 Arvoluokitus

Arvoluokituksessa sovellettiin seuraavaa arvoluokitusta (Mäkelä ja Salo 2023). Oheisissa kartoissa (23-30) on esitetty huomionarvoiset luontotyytit ja luontokohteet **nrot 1–14 ja Ar= arvoluokitus**.

Luokka 1: Lainsäädännöllä turvatut luontotyytit ja kohteet (LSL mukaiset kohteet, valtakunnallisten suojeluohjelmien kohteet, Natura-kohteet).

Luokka 2: Erityisen tärkeät luontotyytit ja kohteet (ns. lakikohteet, ETE-kohteet: metsälain ja vesilain mukaiset kohteet, uhanalaiset luontotyytit Raunion (2008) mukaan).

Luokka 3: Luonnon monimuotoisuutta turvaavat elinympäristöt ja kohteet (ei lakikohteita, mutta luontotyytit ovat monimuotoiseen kannalta tärkeitä).

Luokka 4: Luonnon monimuotoisuutta tukevat elinympäristöt ja kohteet (ei lakikohteita, mutta paikallisen luonnon ympäristöä ja luonnon monimuotoisuutta säilyttäviä kohteita).

Luokka 0: Tavanomaiset kohteet.

Rantalan alue

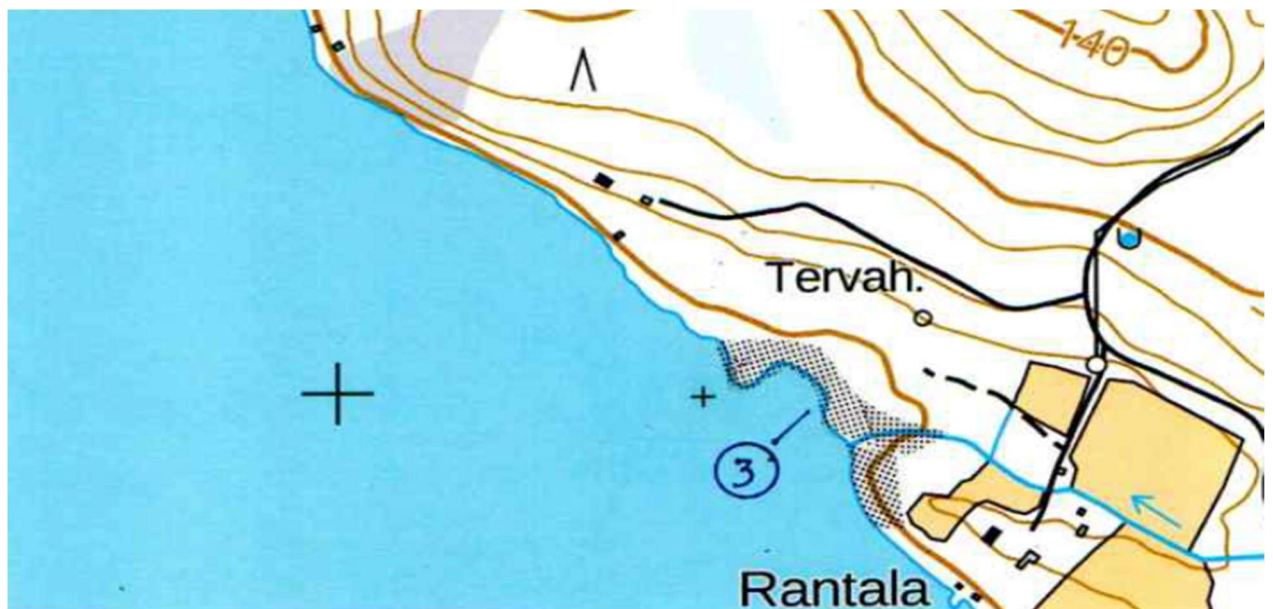
Rantakallio: **nro 1**, arvoluokka **4**.

Rantahietikko: **nro 2**, arvoluokka **4**.

Kapea lehtipuustoinen rantavyöhyke: **nro 3**, arvoluokka **4**.

Kuva 23. Rantalan alueen kohteet; kallioalue (nro 1, ar 4), hiekkaranta, ei lakikohde (nro 2, ar 4).

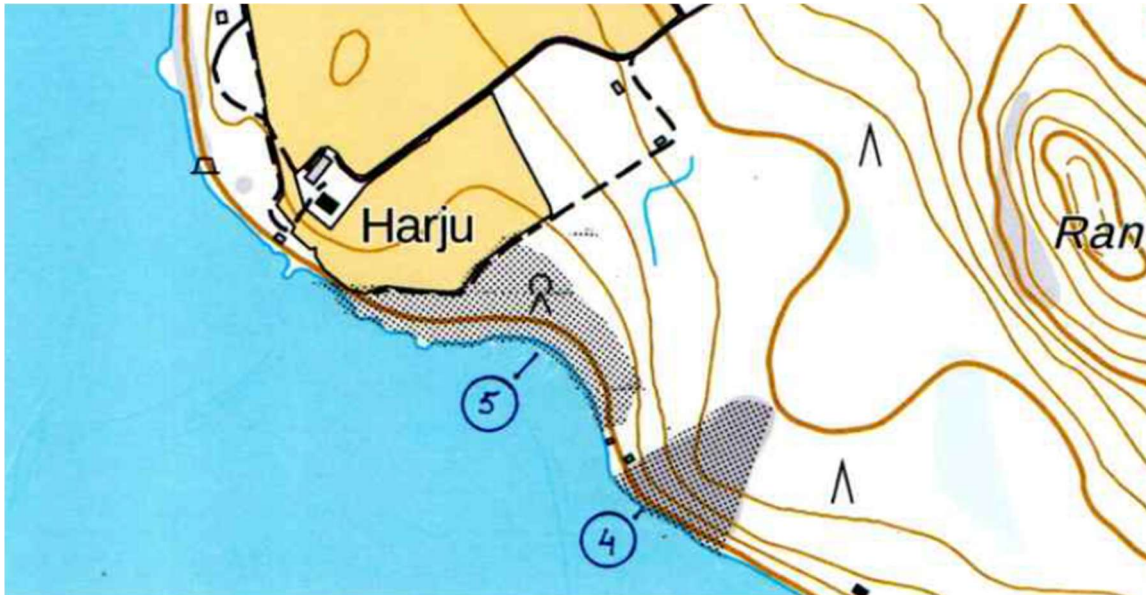

Kuva 24. Rehevä rantapuustovyöhyke (nro 3, ar 4).

Harjun eteläpuolinen alue

Rantakallio, puutos tai niukka puusto, **nro 4**, arvoluokka **2**.

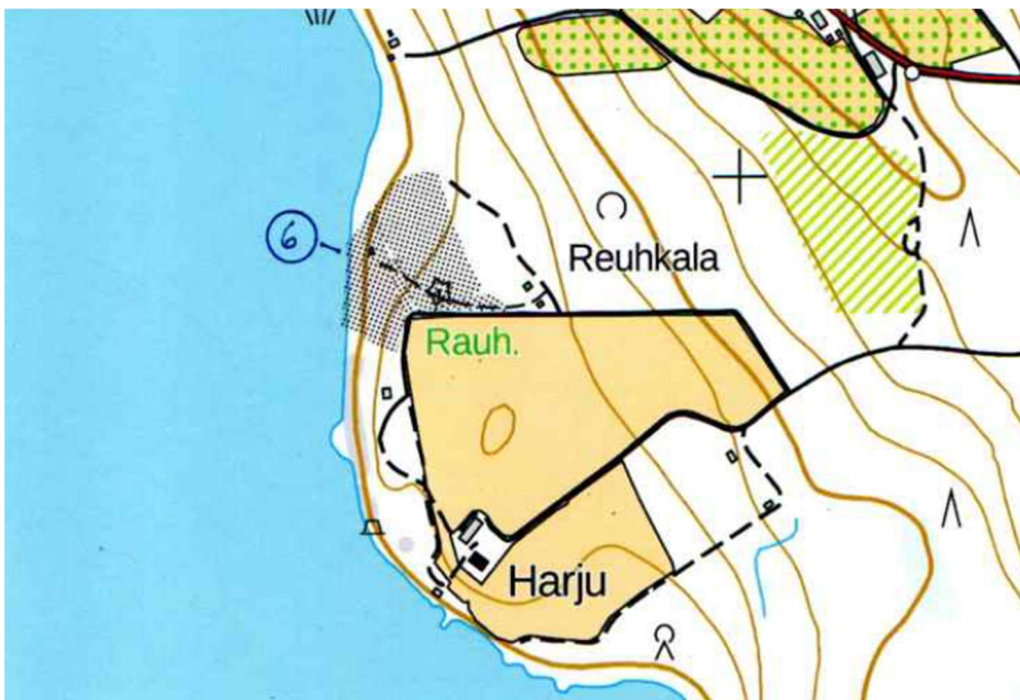
Kostea, rehevä rantalehto, **nro 5**, vanha laidun, arvoluokka **2**.

Kuva 25. Avokallioalue (nro 4, ar 2; metsälaki) ja kostea rehevä lehtolaikku (nro 5, ar 2: metsälaki).

Antinmäki, Harjun pohjoispuoli

Tuore rantalehto, järeää puustoa kasvava alue: **nro 6**, arvoluokka **2** (liito-oravan ja mahdollisesti valkoselkätikan elinympäristöjä).

Kuva 26. Rehevä lehtolaikku (nro 6, ar 2; metsälaki).

Rieponniemen lounaisranta

Alue kokonaisuudessaan tavanomaista kangasta: arvoluokka **0**.

Rieponlahden alue

Alueelle laskee kaksi uomaa, jotka eivät ole luonnontilaisia. Pohjukkaan laskevan uoman penkereet ovat rehevää nuorta lehtipuustoa. Lounaisrantaa laskeva oja on tavanomainen. Ojassa oli sammakon kutua. Maisema on kaunista maaseudun viljelymaisemaa. Sääksi vartioi lahden lounaisrannalla.

Alue on luonnoltaan kokonaisuudessaan tavanomainen: arvoluokka **0**.

Vehvilän alue

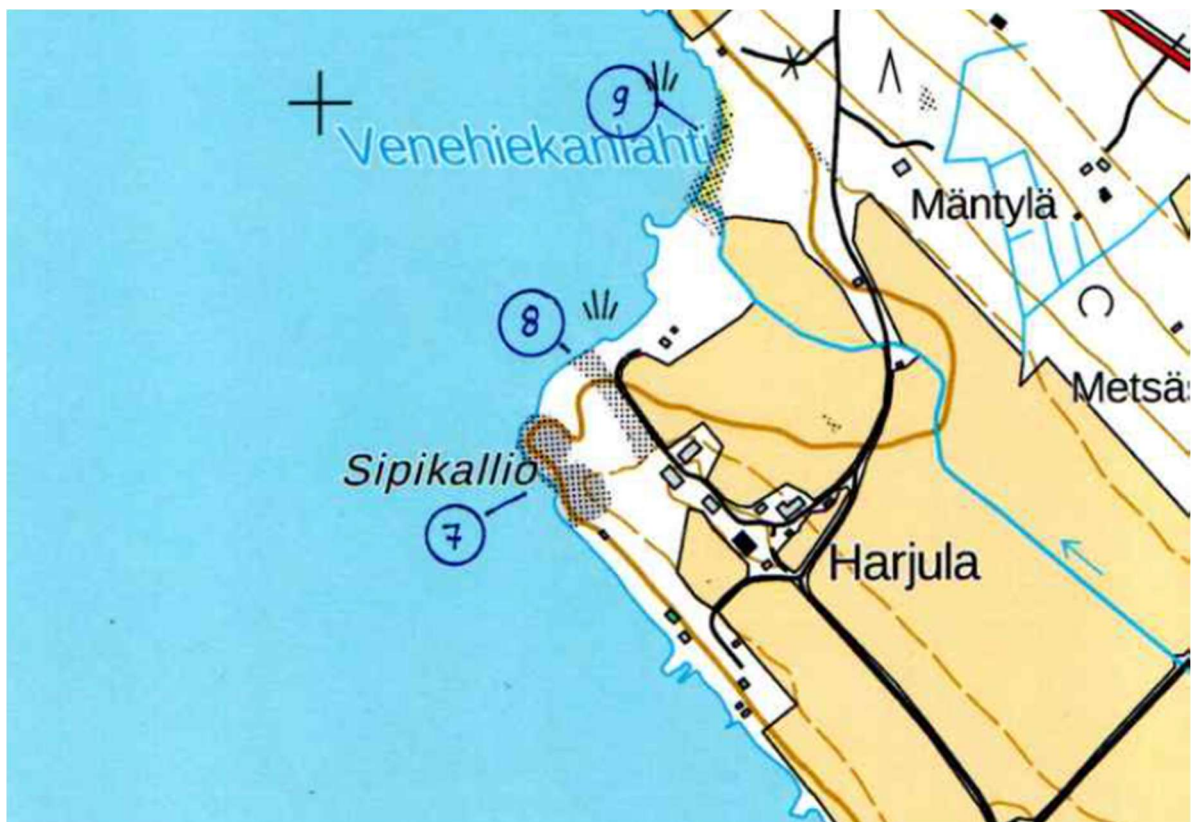
Alue on luonnonympäristöltään tavanomainen: arvoluokka **0**.

Venehiekanlahden alue

Kallio tai niukka puusto, maisema; **nro 7**, arvoluokka **4**.

Vanha umpeenkasvanut laidun/hakamaa: **nro 8**, arvoluokka **3**.

Peltoalueelta laskeva uomanvarsi lähiympäristöineen **nro 9**, arvoluokka **4**.

Kuva 27. Kallioalue (nro 7, ar 4), rehevä lehtolaikku (nro 8, ar 3), pienvesistö ja hiekkaranta (nro 9, ar 4, ei metsälaki).

Venehiekkanlahden pohjoispuoliset alueet

Alueet ovat luonnonympäristöltään tavanomaisia: arvoluokka **0**.

Heikkilän alue

Kallioniemi ja kapea hiekkaranta on maisemallisesti edustava; **nro 10**, arvoluokka **4**.

Kuva 28. Kallioalue ja kapea hiekkaranta (nro 10, ar 4).

Ilokankaan alue

Alue on luontotyyptään tavanomaista kuusi tai mäntykangasta: arvoluokka **0**.

Kekkolanniemen alue

Kekkolanlahteen laskevan uoman lehtomainen lähiympäristö ja rantapuusto: **nro 11**, arvoluokka **4**.

Kekkolanlahteen laskeva itärannan uoman rehevä varsialue, **nro 12**, arvoluokka **2**.

Kekkolanniemen viljelyalue on maisemallisesti kaunis kokonaisuus.

**Kuva 29. Rehevä rantapuusto pienen ojan ympäristössä (nro 11, ar 4).
Pienveistojen lähiympäristö, nro 12, ar 2, metsälaki).**

Kiviharjun alue

Uoman lähiympäristö on luontotyyppiltään tuoretta/lehtomaista kangasta ja puuston moninaisuuden kannalta ympäristöstä poikkeava:

Uoman alaosa: **nro 13**, arvoluokka **4**.

Uoman yläosa: **nro 14**, arvoluokka **2**.

Muu alue on tavallista luonnonympäristöltään: arvoluokka **0**.

Kuva 30. Pienveden lähiympäristö (nro 13, ar 4), liito-oravan mahdollinen elinympäristö (nro 14, ar 2).

Pöytäarinrannan alue

Alue on kokonaisuudessaan tavanomaista harvaa mäntyvaltaista kangasta. Pohjoisessa aluetta lisveten laskee suo-oja. Sen välittämässä läheisyydessä on hie-
man muusta luonnonympäristöstä erottuvaa (kosteampaa) lajistoa: arvoluokka **0**.

4 Yhteenveto

Suonenjoen kaupungissa sijaitsevalle lisjoen rantaosayleiskaava-alueelle tehtiin luonto-
selvityksiä yhteensä 12 osa-alueelle, joille ollaan laatimassa rantaosayleiskaavaa. Koh-
teille tehtiin luontotyyppi-, kasvillisuus-, liito-orava, viitasammakko- ja pesimälinnustosel-
vitykset. Rantaosayleiskaava-alue on suurelta osin jo rakennettua aluetta ja metsäta-
louskäytössä lehtipuu- ja kuusivaltaista kangasmetsää.

Hankealueella ei havaittu vesilailla (11 §) tai luonnonsuojelulailla (64 §) suojeltuja luon-
totyyppejä. Hankealueella ei ole Lajitietokeskuksen rekisteritietoihin merkittyjä eikä
maastokäynnillä havaittuja uhanalaisten, suojeltujen tai luontodirektiivin liitteeseen IV(a)
kuuluvien lajien esiintymiä. Inventoinnin perustella arvo luokitettiin muutama kohde arvo-
luokkiin 3 ja 4, joilla tarkoitetaan luontotyypppejä, jotka tukevat ja säilyttävät luonnon mo-
nimuotoisuutta. Arvoluokkaan 2 sijoitettiin yksi kohde (liito-oravan elinympäristö). On
huomattava, että kaavoitettavan alueen läntisellä edustalla on muutamia luotoja, joissa
aikaisemman tiedon perusteella pesii loppukolonioita, mutta niitä ei tässä yhteydessä sel-
vitetty, koska ne eivät sisälly varsinaiseen suunnittelualueeseen.

Hankealueilta on löydetty kahdelta alueelta liito-oravan jätöksiä (Parviainen 2024), ja si-
ten on selvää, että nämä alueet kuuluvat lajin elinpiiriin. Alueen metsät kokonaisuutena
eivät ole puulajisuhteiltaan tai pystylahojen suhteen erityisen soveliaista liito-oravan
elinympäristöä.

Maastokäynnillä ei havaittu viitasammakoiden ääntelyä eikä sammakoita tai niiden poi-
kasia vesimuodostumissa. Muutamassa ojassa havaittiin sammakon kutua, mutta ne
ovat suurella varmuudella tavallisen sammakon kutua. Kartoitusajankohta sijoittuu vii-
tasammakon selvitysajankohtaan, joskin sen loppupuolelle. Voidaan kuitenkin todeta, 1)
kartoituksessa ei havaittu viitasammakon ääntelyä, 2) soveliaita elinympäristöjä ei löy-
detty rantavyöhykkeillä tai laskuojista.

Ympäristöhallinnon www.laji.fi-tietokannan mukaan suunnittelualueilla ei ole tehty viime
vuosina havaintoja erityistä suojelua vaativista lajeista. Laji.fi-havainnot alueilta tai nii-
den välittömästä läheisyydestä.

Alueelta oli kokonaisuudessaan www.laji.fi-järjestelmässä havaintoja 7 lintulajista. (la-
dattu 14.11.2024). Lajit eivät olleet uhanalaisia.

Ympäristöhallinnon www.laji.fi-havainnot:

Tuulihaukka (2015)
Sinisorsa (2005)
Kuovi NT (2002)

Töyhtöhyppä (2015, 2019)
Haarapääsky VU (2003, 2004)
Västäräkki NT (2016)
Pensassirkkalintu (2002)

Alueella havaittiin yhteensä 29 eri lintulajia, joista yksi oli erittäin uhanalainen ja yksi silmällä pidettävä. Kolme lajia oli direktiivilajeja. Alueella pesivä linnusto on alueen kangasmetsä luontotyypeille ominaista ja lajimäärä melko korkea, tosin osa-aluekohtaisia eroja oli runsaasti. Vesilinnustoa oli yleisesti ottaen niukalti. Hankealuetta ei kuitenkaan voi pitää linnustollisesti erityisen merkittävänä pesimälinnuston osalta. Linnustollisesti ei löydetty niin merkittävää kokonaisuutta, joka tulisi erityisesti ottaa huomioon alueen täydennysrakentamista suunniteltaessa.

Ympäristöhallinnon tietojen mukaan alueet eivät kuulu suden reviiriin. Alue ei ollut myöskään saukolle soveltuvaa elinympäristöä eikä alueelta ollut aikaisempia havaintoja lajista (ladattu Luke14.11. 2024).

5 Lähteet

Maanmittauslaitos/ Karttapaiikka: maanmittauslaitos.fi/asioi-verkossa/karttapaiikka.

Suomen lajitietokeskus: laji.fi -havaintotietokanta [viitattu 14.11.2024].

Ympäristöministeriö & Suomen lajitietokeskus: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019-verkkopalvelu [viitattu 14.11.2024].

Ympäristöministeriö Natura 2000 -verkosto SYKE karttapalvelu:
syke.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=1ec276d5e14b4888993285fcb447b3dc [viitattu 14.11.2024]

Mäkelä, K.& Salo.P. (2023). Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas teki-
jölle, tilaajille & viranomaisille. SYKE raportteja 4, 350 s.

[Luonnonvaratieto.luke.fi](https://luonnonvaratieto.luke.fi) [viitattu 14.11.2024]

Metsäkeskuksen Erityisen tärkeät elinympäristökuviot karttapalvelu: <https://www.metsakeskus.fi/fi/avoin-metsa-ja-luontotieto/luontotietoaineistot/erityisen-tarkeat-elinymparistot> [viitattu 14.11.2024]

Finlex ajantasainen lainsäädäntö: finlex.fi/fi/laki/ajantasa/:

- Luonnonsuojelulaki 1096/1996
- Metsälaki 1093/1996
- Vesilaki 587/2011.

[Sammakkolampi.fi](https://sammakkolampi.fi) [viitattu 14.11.2024]

Raunio ja muut (2008). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus (LuTU-luokitus). Suomen Ympäristö 8, Suomen ympäristökeskuksen julkaisuja, 465 s